

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Radana Malíka v právní věci stěžovatele **V. N.**, zastoupeného Mgr. Annou Michalcovou, advokátkou se sídlem v Praze 7, Antonínská 4, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2004, č. j. 5 Az 11/2004 – 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2004, č. j. 5 Az 11/2004 – 40, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 3. 12. 2003, č. j. OAM-2369/VL-20-P08-2002, jímž nebyl stěžovateli udělen azyl pro nesplnění podmínek podle § 12, 13, odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a zároveň bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. Z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud dospěl k závěru, že z tvrzení stěžovatele i obsahu zpráv založených ve správním spise nevyplývá, že by stěžovatel splňoval podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tj. že by byl ve vlasti pronásledován či se oprávněně obával pronásledování z důvodu, které toto ustanovení zakotvuje. Ztotožnil se proto se závěrem ministerstva, pokud se týče jeho výroku o neudělení azylu stěžovateli.

Stěžovatel dovozoval důvody pro udělení azylu z fyzického napadení svého syna kazašskými mladíky a následnými telefonickými výhružkami ze strany rodičů, případně příbuzných

útočníků. S ohledem na svou ruskou národnost i národnost svého syna měl za to, že napadení se dělo s tichým souhlasem orgánů moci Kazachstánu. Městský soud se však s tímto názorem stěžovatele neztotožnil, poukázal na to, že v průběhu vyšetřování vyšetřovatel A. P. po prvotních úkonech sám stěžovateli poradil podat oznámení na policii. Ze skutečnosti, že ve vyšetřování nastaly průtahy a nebylo ani po delší době ukončeno a viníky se nepodařilo usvědčit, ani ze skutečností, které toto vyšetřování provázely (výměna osmi vyšetřovatelů, ztráta lékařské zprávy, doporučení vyšetřovatele, aby obvinění bylo staženo) nelze vyvodit závěr, že by kriminální činnost soukromých fyzických osob (fyzické napadení, telefonické výhružky) byla prováděna, podporována či trpěna státními orgány země původu ani závěr o neschopnosti státu zajistit před tímto jednáním odpovídající ochranu. K takovému závěru nelze dospět ani po posouzení tvrzených skutečností ve vztahu k informacím o situaci v Kazachstánu, byť z těchto informací vyplývá řada závažných nedostatků v práci státních orgánů v Kazachstánu. Ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 3. 2003 vyplývá, že většina policistů je kazašské národnosti a nevylučuje se ani možnost, že pokud osoby ruské národnosti oznamují trestnou činnost prováděnou na nich Kazachy, jsou policií odmítáni, popřípadě i zastrašováni, avšak zároveň se v ní konstatuje, že tyto jevy nemusí být národnostního charakteru, neboť často jde o nedostatek aktivity v důsledku neposkytnutí bezprostředního zisku (úplatku). Městský soud rovněž dospěl k názoru, že není zapotřebí provádět dokazování o dalších skutkových okolnostech, kterého se stěžovatel dovolával, ani lékařskou zprávou o ošetření syna stěžovatele, neboť je nesporné, že tento byl fyzicky napaden, byl ošetřen a léčen, ani policejní zprávou, neboť je nesporné, že stěžovatel učinil oznámení o napadení syna, věc byla vyšetřována a vyšetřování dosud nebylo skončeno. Navíc městský soud tyto důkazy ani nemohl provést, protože mu nebyly předloženy.

Stěžovatel se v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě dovolával stížního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tj. nesprávného posouzení právní otázky soudem, důvodu podle písm. b) citovaného ustanovení, tj. že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vychází, nemá oporu ve spisech a též proto, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen v ustanoveních o řízení před správním orgánem zákon takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a konečně stížního důvodu podle písm. d) citovaného ustanovení, tj. nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí. Konkrétně naplnění těchto důvodů spatřoval v tom, že městský soud rozhodoval pouze na základě obecných informací o situaci ve vlasti stěžovatele a nepřihlédl k tomu, že ministerstvo nepřistupovalo k jeho žádosti individuálně a citlivě. Dovodil, že splňoval podmínky udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tj., že byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo proto, že má důvodný strach z pronásledování z důvodu své rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání politických názorů. Poukázal rovněž na ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu, ze kterého vyplývá, že pronásledování bylo trpěno úřady ve státě, jelikož tento stát nebyl schopen ani ochoten zajistit ochranu před takovým jednáním. Městskému soudu rovněž vytýkal, že v odůvodnění konstatuje, že svá tvrzení nepodložil důkazy, které by jejich pravdivost potvrdily či vyloučily, přitom stěžovatel s ohledem na pobyt v České republice neměl možnost osobně opatřit a zajistit důkazy. Má za to, že byla prokázána souvislost mezi fyzickým napadením a telefonickými výhružkami a státními orgány a že tedy došlo k tiché podpoře státu takového jednání. To vyplývá i ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 3. 2003, kterou městský soud v odůvodnění konstatuje, která obsahuje sdělení, že většina policistů je kazašské národnosti a nevylučuje možnost, že pokud osoby ruské národnosti oznamují trestnou činnost prováděnou na nich Kazachy, jsou policií odmítáni, popřípadě zastrašováni. Proto se domáhal zrušení napadeného rozsudku a přiznání kasační stížnosti odkladného účinku.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhlo její zamítnutí, když dospělo k závěru, že situace stěžovatele může být v zemi jeho původu do jisté míry problematická, avšak na ochranu svých zájmů měl využít všechny zákonné prostředky ochrany, které právní řád země původu stěžovatele zná, což však neučinil. Proto jeho tvrzení, že země původu (Kazašská republika) není schopna ani ochotna zajistit jeho ochranu před jednáním soukromých osob považuje za účelová. Z uvedených důvodů navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodu, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud především pokládá za nutné zdůraznit, že azylové řízení je nutno považovat za zcela mimořádný institut sloužící k ochraně cizinců, kteří pociťují důvodnou obavu před pronásledováním v zemi svého původu. Právě důvodnost pronásledování, tedy naplnění zákonných podmínek stanovených zákonem o azylu, je kritériem pro posuzování žádosti. Azyl jako právní institut není, a nikdy nebyl, univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou tato práva v různých listinách a chartách uznávána.

V kasační stížnosti stěžovatel především namítal, že městský soud pochybil, když dospěl k závěru, že ministerstvo podrobně a srozumitelně rozvedlo své úvahy, neboť má za to, že nebylo přistupováno k jeho žádosti o azyl individuálně. Nejvyšší správní soud takové pochybení městského soudu neshledal. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, městský soud se podrobně zabýval okolnostmi, za kterých došlo k napadení syna stěžovatele i v průběhu vyšetřování. Námitka, že by ministerstvo neposuzovalo žádost stěžovatele individuálně je lichá, stejně jako námitka, že se městský soud okolnostmi příběhu stěžovatele podrobně nezabýval.

Nejvyšší správní soud nemůže rovněž shledat důvodnou námitku, že byla prokázána souvislost mezi napadením syna stěžovatele a činností soukromých osob a činnosti orgánů státní moci. Na tomto závěru nic nemění ani obsah zprávy Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 3. 2003, ze které, jak správně městský soud konstatoval, mimo jiné vyplývá, že se nevylučuje možnost, že pokud osoby ruské národnosti oznamují trestnou činnost prováděnou na nich Kazachy, jsou policií odmítáni, popřípadě i zastrašováni. Zároveň z téže zprávy vyplývá, že obecným rysem policie je, že nedělá něco, z čehož jí neplyne bezprostřední zisk. Ze samotného faktu průtahů, výměny vyšetřovatelů, ztráty lékařské zprávy, proto nebylo možné dovodit, že by v projednávané věci byla tato činnost aktivně podporována orgány státu.

Stěžovatel dále namítal, že z odůvodnění napadeného rozsudku vyplývá, že je mu vytýkáno, že nepředložil důkazy, kterými by prokázal, případně vyvrátil, svá tvrzení, z nichž dovozuje pronásledování z azylových důvodů. Ani tato námitka není důvodná, když naopak v odůvodnění rozsudku městský soud zdůraznil, že ani předložení těchto zpráv by nezměnilo závěry o tom, že tyto skutečnosti nejsou právně relevantními důvody pro udělení azylu, když

navíc ani ministerstvo je nezpochybňuje a s těmito závěry se Nejvyšší správní soud rovněž zcela ztotožňuje.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, který důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

O stěžovatelem podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu